

SPORAZUM O FINANCIRANJU

Komisija Europskih zajednica, u daljnjem tekstu “KOMISIJA”, djelujući za Europsku zajednicu i u ime Europske zajednice, u daljnjem tekstu “ZAJEDNICA”

s jedne strane, te

Vlada Republike Hrvatske, u daljnjem tekstu “PRIMATELJ”

s druge strane

SPORAZUMJELE SU SE KAKO SLIJEDI:

MJERA navedena u članku 1. provodi se i financira iz proračunskih sredstava ZAJEDNICE u skladu s odredbama sadržanim u ovom Sporazumu. Tehnički, pravni i administrativni okvir provođenja MJERE navedene u članku 1. zadan je Općim uvjetima u prilogu Okvirnog sporazuma između KOMISIJE i PRIMATELJA i nadopunjen uvjetima ovog Sporazuma te Posebnim odredbama u njegovom prilogu.

ČLANAK 1.

VRSTA I PREDMET

U sklopu svojega programa pomoći ZAJEDNICA dodjelom novčane potpore doprinosi financiranju sljedećih MJERA:

Naziv mjere: **Godišnji program aktivnosti u 2002. za Hrvatsku**

Iznos: **59 milijuna eura**

Datum isteka: 31.12.2006.

ČLANAK 2.

OBVEZA ZAJEDNICE

Financijski doprinos ZAJEDNICE određen je u najvišem iznosu od 59 milijuna eura, u daljnjem tekstu "novčana potpora EZ-a".

Novčana potpora EZ-a podliježe roku isteka (31.12.2006.) nakon čega se sva preostala sredstva, uključujući kamate na depozite ZAJEDNICE, otkazuju. Međutim, KOMISIJA, ovisno o okolnostima, može pristati na odgovarajuće produženje roka isteka, ukoliko PRIMATELJ zatraži takvo produženje i valjano ga obrazloži.

ČLANAK 3.

ADRESE

Dopisivanje vezano uz izvršavanje MJERE koje sadrži broj i naziv MJERE upućuje se na sljedeću adresu:

za KOMISIJU

Commission of the European Communities
EuropeAid Co-operation Office
Mr P.B. Knudsen
Director
Rue de la Loi 200
B 1049 Bruxelles, Belgium

Telegrafska adresa COMEUR BRUXELLES
Telex: 21877 COMEU B
Faks: +32 2 295 74 82

Delegacija Europske komisije u Republici Hrvatskoj
Gosp. J. Wunenburger
Šef delegacije
Masarykova 1
10000 Zagreb, Hrvatska
Faks: (+385 1) 4896 555

za PRIMATELJA

Gosp. N. Mimica
Ministar za europske integracije
Ulica grada Vukovara 62
HR-10000 Zagreb
Tel.: (+385 1) 63 03 139
Faks: (+385 1) 63 03 182

ČLANAK 4.

BROJ PRIMJERAKA

Sporazum je sačinjen u dva istovjetna primjerka na engleskom jeziku.

ČLANAK 5.

STUPANJE NA SNAGU

Ovaj Sporazum stupa na snagu na dan kada ga potpišu obje stranke. Samo troškovi učinjeni od toga dana mogu se pokriti iz novčane potpore EZ-a.

Prilozi se smatraju sastavnim dijelom ovog Sporazuma.

Sastavljeno u

Sastavljeno u Bruxellesu

Dana

Dana 09.10.2002.

PRIMATELJ

KOMISIJA

Prilozi:

- A. Opći uvjeti Decentralizirane provedbe
- B. Opći uvjeti Provedbe od strane Europske komisije
- C. Opis mjera

PRILOG A

OPĆI UVJETI DECENTRALIZIRANE PROVEDBE

U ovim Općim uvjetima, riječ “PRIMATELJ” odnosi se na Vladu Republike Hrvatske.

GLAVA I.

FINANCIRANJE PROJEKATA

ČLANAK 1.

OBVEZA ZAJEDNICE

Obvezom ZAJEDNICE, u daljnjem tekstu “novčanom potporom EZ-a“, iznos koje je naveden u Sporazumu o financiranju utvrđuje granice unutar kojih se obveza i obavljanje isplata izvršava na temelju valjano odobrenih ugovora i procjena.

Sve troškove iznad iznosa potpore EZ-a snosi PRIMATELJ.

ČLANAK 2.

RASPOLAGANJE NOVČANOM POTPOROM EZ-a

Kada provedba MJERE ovisi o financijskim obvezama iz vlastitih resursa PRIMATELJA ili o nekim drugim izvorima sredstava, novčanom potporom EZ-a može se raspolagati u trenutku kada financijski resursi PRIMATELJA i/ili neki drugi izvori sredstava, navedeni u Sporazumu o financiranju, postanu raspoloživi.

ČLANAK 3.

ISPLATA

Ugovori zadovoljavaju uvjete isplate iz ovog Sporazuma o financiranju samo ako su sklopljeni prije isteka roka provedbe Sporazuma o financiranju. Isplate za takve ugovore mogu se izvršavati ne duže od 12 mjeseci nakon isteka roka provedbe Sporazuma o financiranju. Svako izvanredno produljenje toga roka, koje PRIMATELJ valjano opravda i zatraži, mora odobriti KOMISIJA.

U okviru ograničenja navedenog u novčanoj potpori EZ-a, PRIMATELJ podnosi Delegaciji Komisije zahtjev za sredstva u obliku radnog programa u skladu s planom sadržanim u

Sporazumu o financiranju. Pismeni dokazi o isplatama izvršenim u svezi s MJEROM dostavljaju se uz zahtjev za sredstva u slučaju da to KOMISIJA zatraži.

Međutim, određeni ugovori koji se odnose na MJERU mogu predvidjeti izravna plaćanja KOMISIJE izvođačima. U svakom ugovoru mora se navesti iznos i vrijeme takvih isplata kao i pismeni dokazi koje valja predočiti.

Za dio programa što ga provodi PRIMATELJ, Provedbeno tijelo podnosi KOMISIJI na odobrenje tražene planske dokumente, ukoliko ih bude, te najkasnije devet mjeseci prije isteka roka provedbe Sporazuma o financiranju, ugovore koji se tek trebaju sklopiti za provedbu programa. Planski dokumenti, ukoliko ih bude, trebaju sadržavati prijedloge za korištenje neto iznosa kamata prikupljenih na računima koji su otvori u svrhu provedbe programa, pod uvjetom da je čitava novčana potpora EZ-a prethodno potrošena.

Kada se radi o MJERAMA koje se provode na temelju pripremljenih procjena, prvi obrok isplate, ako Sporazum o financiranju ne predviđa drukčije, a koji ne prelazi 20% iznosa procjene koju je KOMISIJA odobrila, može se isplatiti u korist PRIMATELJA kako bi se olakšao početak provođenja MJERE. Ostali obročni iznosi dostupni su na zahtjev PRIMATELJA, s time da podliježu istim uvjetima navedenim u stavku 2.

GLAVA II.

NABAVA

ČLANAK 4.

OPĆENITO

Postupak što ga treba provesti za zaključivanje ugovora o obavljanju radova, nabavi robe i tehničkoj suradnji, naveden je u Sporazumu o financiranju prema niže navedenim načelima.

ČLANAK 5.

UVJETI SUDJELOVANJA

Osim pod uvjetima iz članka 6., KOMISIJA i PRIMATELJ poduzimaju mjere potrebne za osiguranje ravnopravnih uvjeta za sudjelovanje u takvim ugovorima, posebice u svezi pravodobnog objavljivanja poziva za prikupljanje ponuda: za ZAJEDNICU barem u Službenom listu Europskih zajednica, a za države korisnice potpore EZ-a u odgovarajućem službenom glasilu.

Opći uvjeti ugovora sastavljaju se u skladu s modelima koji su u međunarodnoj uporabi, kao što su opća pravila i uvjeti za ugovore o nabavi robe i usluga koji se financiraju iz sredstava programa PHARE, OBNOVA i CARDS.

ČLANAK 6.

ODSTUPANJE OD UOBIČAJENIH POSTUPAKA

Kada to traži hitnost situacije, ili kada je to opravdano zbog vrste, manje važnosti ili posebnih značajki nekih MJERA (npr. financijski poslovi koji se sastoje od dvije faze, složeni poslovi, posebni tehnički opis itd.) i kod sličnih ugovora, PRIMATELJ može, u dogovoru s KOMISIJOM, izuzetno odobriti:

- dodjeljivanje ugovora nakon pozivnih natječaja;
- sklapanje ugovora izravnom pogodbom;
- izvršavanje ugovora putem odjela za javne radove.

Takva odstupanja od postupaka predviđena su Sporazumom o financiranju i prilogima istoga.

ČLANAK 7.

DODJELA UGOVORA O OBAVLJANJU RADOVA I NABAVI ROBE

KOMISIJA i PRIMATELJ osiguravaju za svaki posao izbor ekonomski najpovoljnije ponude, posebice s obzirom na kvalifikacije i jamstva ponuditelja, cijenu i kvalitetu usluga, način i uvjete izvršenja radova ili nabave robe, troškove njihova korištenja i tehničku vrijednost.

Rezultati poziva za prikupljanje ponuda objavljuju se u Službenom listu Europskih zajednica, a dodatno ih PRIMATELJ može objaviti u odgovarajućim nacionalnim glasilima.

ČLANAK 8.

UGOVORI O TEHNIČKOJ SURADNJI

Ugovori o tehničkoj suradnji koji mogu biti u obliku izrade studija, nadzora radova ili ugovora o tehničkoj pomoći sklapaju se nakon izravnih pregovora s konzultantom ili, kada je to opravdano iz tehničkih, ekonomskih ili financijskih razloga, nakon objavljivanja poziva za prikupljanje ponuda.

Ugovore sastavlja, o njima pregovara i sklapa ih PRIMATELJ ili KOMISIJA kada je to predviđeno sporazumom o financiranju.

Kada ugovore sastavlja, o njima pregovara i sklapa ih PRIMATELJ, KOMISIJA predlaže uži izbor jednog ili više kandidata na temelju kriterija koji jamče njihove kvalifikacije, iskustvo i neovisnost, vodeći računa o njihovoj kapacitetima za izvršavanje dotičnog projekta.

Kada je riječ o izravnoj pogodbi, a KOMISIJA predlaže nekoliko kandidata, PRIMATELJ može slobodno između predloženih kandidata odabrati kandidata s kojim namjerava sklopiti ugovor.

Kada je riječ o postupku podnošenja ponuda, ugovor se dodjeljuje kandidatu koji je podnio ponudu koju i PRIMATELJ i KOMISIJA smatraju ekonomski najpovoljnijom.

GLAVA III.

ODOBRAVANJE OLAKŠICA

ČLANAK 9.

OPĆE POVLASTICE

Osoblju koje sudjeluje u provođenju MJERA koje financira ZAJEDNICA i članovima njihovih užih obitelji ne mogu se odobriti nepovoljnije pogodnosti, povlastice i izuzeća od onih koja se obično daju ostalim strancima zaposlenim u državi PRIMATELJA na temelju bilo kojeg drugog dvostranog ili višestranog sporazuma ili aranžmana za programe ekonomske pomoći i tehničke suradnje.

ČLANAK 10.

OLAKŠICE U SVEZI OSNIVANJA, SMJEŠTAJA, ULASKA I BORAVKA

U slučaju sklapanja ugovora o izvođenju radova, nabavi robe ili pružanju usluga, fizičke i pravne osobe kvalificirane za sudjelovanje u postupku nadmetanja imaju pravo na privremeni smještaj i boravak tamo gdje to značaj ugovora opravdava. To se pravo stječe tek nakon što se objavi poziv za prikupljanje ponuda, a ima ga tehničko osoblje potrebno za provođenje istraživanja koje prethodi izradi ponuda; pravo prestaje mjesec dana nakon odabira izvođača.

PRIMATELJ je obvezan osoblju koje sudjeluje u ugovorima o izvođenju radova, nabavi robe i pružanju usluga koje financira ZAJEDNICA, kao i članovima njihovih užih obitelji, dopustiti ulazak u državu PRIMATELJA, njihovo nastanjivanje u državi, rad i odlazak iz dotične države kako to priroda ugovora opravdava.

ČLANAK 11.

UVOZ I PONOVI IZVOZ OPREME

PRIMATELJ je obvezan izdati dozvole potrebne za uvoz profesionalne opreme potrebne za provedbu MJERE, ovisno o postojećim zakonima, pravilima i propisima PRIMATELJA.

PRIMATELJ je nadalje obvezan fizičkim i pravnim osobama koje sudjeluju u izvršavanju ugovora o obavljanju radova, nabavi robe ili uslugama izdati dozvole potrebne za ponovni izvoz navedene opreme.

ČLANAK 12.

UVOZ I DEVIZNA KONTROLA

Za provođenje MJERA, PRIMATELJ je obvezan osigurati uvozne dozvole i odobrenje za stjecanje deviza te primijeniti nacionalne propise o deviznoj kontroli bez diskriminacije između država članica Zajednice i država primatelja potpora na temelju propisa o programima OBNOVA i CARDS, država kandidata za pristup Europskoj uniji i, u slučaju da KOMISIJA odobri sudjelovanje u davanju ponuda i dobivanju ugovora, država primatelja potpora u sklopu programa TACIS i MEDA, kao i drugih država.

PRIMATELJ je obvezan osigurati dozvole potrebne za iznošenje iz države sredstava primljenih u svezi s MJEROM, u skladu s važećim propisima o deviznoj kontroli u državi PRIMATELJA.

ČLANAK 13.

OPOREZIVANJE I CARINE

Porezi, carinske i uvozne pristojbe ne financiraju se iz potpore EZ-a.

Uvoz u državu PRIMATELJA na temelju ugovora o nabavi robe kojeg su sklopila službena tijela PRIMATELJA, a financiraju se iz potpore EZ-a, dopušta se bez plaćanja carinskih pristojbi, uvoznih pristojbi, poreza ili fiskalnih troškova s jednakim učinkom.

PRIMATELJ je obvezan osigurati da taj uvoz bude propušten od mjesta ulaska u državu radi isporuke izvođaču, kao što stoji u odredbama ugovora, i za neposredno korištenje potrebno za nesmetanu provedbu ugovora, bez obzira na kašnjenja ili sporove zbog rješavanja spomenutih pristojbi, poreza ili troškova.

Ugovori za nabavu robe ili usluga koje pružaju hrvatske ili strane tvrtke, koji se financiraju iz potpore EZ-a, u državi PRIMATELJA ne podliježu plaćanju poreza na dodanu vrijednost, pristojbi za biljeg ili registraciju ili fiskalnih troškova s jednakim učinkom, bilo da takve pristojbe već postoje ili ih tek treba uvesti.

Fizičke i pravne osobe iz država članica EZ-a, uključujući osoblje privremeno nastanjeno izvan svoje države, koje sudjeluje u provedbi ugovora o tehničkoj suradnji financiranih iz potpore EZ-a, oslobađaju se plaćanja poreza na poslovanje i poreza na dohodak u državi PRIMATELJA.

Osobna imovina i stvari kućanstva uvezeni za osobnu uporabu fizičkih osoba (i članova njihovih užitih obitelji), osim onih angažiranih lokalno, koji su angažirani za obavljanje poslova definiranih ugovorima o tehničkoj suradnji, izuzeti su od plaćanja carinskih pristojbi, uvoznih pristojbi, poreza i drugih fiskalnih troškova s jednakim učinkom, s tim da navedena osobna imovina i stvari kućanstva budu ili ponovno izvezeni ili otuđeni u državi u skladu s propisima koji su na snazi u državi PRIMATELJA nakon isteka ugovora.

Fizičke i pravne osobe koje uvoze profesionalnu opremu, što je predviđeno u članku 11., ako to zatraže, mogu koristiti pravo na privremeni uvoz, kao što je definirano nacionalnim zakonodavstvom PRIMATELJA.

GLAVA IV.

IZVRŠAVANJE UGOVORA

ČLANAK 14.

PODRIJETLO NABAVE

PRIMATELJ je suglasan da, osim kada KOMISIJA odobri drukčije, materijal i roba potrebni za izvršavanje ugovora moraju potjecati iz Zajednice, iz država primatelja potpore na temelju uredaba programa OBNOVA i CARDS, iz država kandidata za pristup Europskoj uniji ili, u slučaju da to KOMISIJA odobri, iz država primatelja potpore na temelju programa TACIS i MEDA ili iz drugih država.

ČLANAK 15.

POSTUPAK PLAĆANJA

Za ugovore koji se financiraju iz potpore EZ-a, ponude se sastavljaju i plaćanja obavljaju ili u eurima ili, u skladu s deviznim zakonima i propisima PRIMATELJA, u valuti PRIMATELJA, ili u valuti države u kojoj ponuditelj ima registrirano mjesto poslovanja, ili u valuti države u kojoj je roba proizvedena.

Kada se ponude sastavljaju u eurima, plaćanja koja se odnose na tu ponudu obavljaju se u valuti navedenoj u ugovoru na osnovi ekvivalentne vrijednosti eura na dan koji prethodi isplati.

PRIMATELJ i KOMISIJA obvezuju se poduzeti sve mjere potrebne da bi se osiguralo izvršenje plaćanja u najkraćem mogućem roku.

GLAVA V.

SURADNJA IZMEĐU KOMISIJE I PRIMATELJA

ČLANAK 16.

NADZOR I REVIZIJA

KOMISIJA, uključujući Europski ured za borbu protiv prijevara (*European Anti-Fraud Office; OLAF*), ima pravo poslati svoje zastupnike ili valjano opunomoćene predstavnike za izvršenje bilo koje stručne ili financijske misije ili revizije koju smatra potrebnom radi praćenja provođenja određene MJERE. Međutim, KOMISIJA o takvim misijama unaprijed obavještava nadležna tijela PRIMATELJA.

PRIMATELJ je obvezan dostaviti sve informacije i dokumente koji se od njega zatraže i poduzeti sve odgovarajuće mjere kako bi olakšao rad osobama koje obavljaju reviziju ili nadzor.

PRIMATELJ je obvezan:

- (a) voditi odgovarajuću evidenciju i račune za utvrđivanje obavljenih radova, nabavljene robe ili pruženih usluga koji se financiraju temeljem Sporazuma o financiranju u skladu s valjanim računovodstvenim postupcima;
- (b) osigurati da spomenuti zastupnici ili predstavnici KOMISIJE imaju pravo pregledati svu relevantnu dokumentaciju i račune koji se odnose na stavke koje se financiraju na temelju Sporazuma o financiranju i pomognu Revizorskom sudu Europskih zajednica u provedbi revizije korištenja potpore EZ-a.

KOMISIJA može također provesti naknadnu procjenu i završnu reviziju programa. Naknadnom procjenom ocjenjuje se postizanje ciljeva programa kao i utjecaj na razvoj i restrukturiranje dotičnog sektora.

Tijekom završne revizije obavlja se pregled lokalnih financijskih podataka vezanih uz program kojim se dobiva nezavisno mišljenje o pouzdanosti i dosljednosti ugovora i isplata kao i njihovoj usklađenosti s odredbama Financijskog sporazuma. Revizijom se utvrđuje saldo neiskorištenih i/ili neisplaćenih sredstava koja se refundiraju KOMISIJI.

ČLANAK 17.

PRAĆENJE PROVOĐENJA MJERA

U praćenju provođenja MJERE, KOMISIJA može zatražiti sva objašnjenja i, ako je potrebno, može s PRIMATELJEM dogovoriti novo usmjerenje za MJERU koju smatra primjerenijom predstojećim ciljevima.

Tijekom čitavog razdoblja provođenja MJERE te nakon njezine provedbe PRIMATELJ je obvezan KOMISIJI podnositi izvješća držeći se rokova navedenih u sporazumu o financiranju.

KOMISIJA treba, s obzirom na izvješća i tamo gdje je to primjereno, nastaviti naknadne procjene do službenog završetka provođenja MJERE te obavijestiti državu PRIMATELJA o datumu službenog završetka provođenja MJERE.

GLAVA VI.

OPĆE I ZAVRŠNE ODREDBE

ČLANAK 18.

KONZULTACIJE - SPOROVI

Sva pitanja koja se odnose na provedbu ili tumačenje Sporazuma o financiranju ili ovih Općih uvjeta predmet su konzultacija između PRIMATELJA i KOMISIJE i mogu dovesti, ako je potrebno, do izmjena ili dopuna Sporazuma o financiranju.

Ako se ne izvrši obveza obuhvaćena Sporazumom o financiranju i ovim Općim uvjetima te ako mjere nisu pravodobno poduzete kako bi se to ispravilo, KOMISIJA može obustaviti financiranje MJERE nakon konzultiranja s PRIMATELJEM.

PRIMATELJ se može u cjelini ili djelomično odreći provođenja MJERE. Ugovorne stranke utvrđuju pojedinosti toga razmjenom pisama.

ČLANAK 19.

OBAVIJESTI - ADRESE

Sve obavijesti i svi sporazumi između stranaka, predviđeni ovim Sporazumom, moraju biti u pismenom obliku i obvezno moraju biti navedeni broj i naziv MJERE. Takve obavijesti i sporazumi šalju se pismom upućenim strani ovlaštenoj za njihovo primanje i na adresu koju je dotična stranka navela. U slučaju hitnosti dopuštena je komunikacija faksom, telegrafom ili teleksom i smatra se valjano predanom pod uvjetom da se odmah potvrdi pismom.

Adrese su navedene u Sporazumu o financiranju.

PRILOG B

**OPĆI UVJETI PROVEDBE OD STRANE EUROPSKE
KOMISIJE**

UVODNA GLAVA

ČLANAK 1.

ISTEK ROKA

U skladu s člankom 2. ovog Sporazuma o financiranju, datum isteka ove novčane potpore EZ-a je 31. prosinca 2006. godine, osim ako se stranke ne slože oko produženja roka isteka.

ČLANAK 2.

PROVEDBA OD STRANE EUROPSKE KOMISIJE

U slučaju izvršenja u skladu s decentraliziranim sustavom provedbe, projekti se realiziraju putem Središnje jedinice za financije i ugovaranje. Pojednosti koje se odnose na ovaj mehanizam provedbe ugovora određuju se posebnim Memorandumom o razumijevanju između Europske komisije i Vlade Republike Hrvatske.

U slučaju da Europska komisija provodi neke ili sve MJERE, Opći uvjeti decentralizirane provedbe (Prilog A ovog Sporazuma o financiranju) zamjenjuju se sljedećim Uvjetima.

GLAVA I.

FINANCIRANJE PROJEKATA

ČLANAK 3.

OBVEZA ZAJEDNICE

Obveza ZAJEDNICE je, u daljnjem tekstu “novčana potpora EZ-a“ iznos koje je naveden u Sporazumu o financiranju, da utvrdi granice unutar kojih se obveza i isplata vrše na temelju valjano odobrenih ugovora i procjena.

Sve troškove iznad iznosa novčane potpore EZ-a snosi PRIMATELJ.

ČLANAK 4.

RASPOLAGANJE NOVČANOM POTPOROM EZ-a

Kada provođenje MJERE ovisi o financijskim obvezama koje se namiruju iz vlastitih resursa PRIMATELJA ili o nekim drugim izvorima sredstava, novčanom potporom EZ-a može se raspolagati u trenutku kada financijski resursi PRIMATELJA i/ili neki drugi izvori sredstava, navedeni u Sporazumu o financiranju, postanu raspoloživi.

ČLANAK 5.

ISPLATA

Ugovori zadovoljavaju uvjete isplate iz ovog Sporazuma o financiranju samo ako su sklopljeni prije isteka roka provedbe Sporazuma o financiranju. Isplate za takve ugovore mogu se izvršavati ne duže od 12 mjeseci nakon isteka roka provedbe Sporazuma o financiranju.

GLAVA II.

OVLAŠTENJA ZA PROVEDBU

ČLANAK 6.

DAVANJE OVLAŠTENJA ZA PROVEDBU

Sukladno članku 4. Sporazuma o financiranju, davanje ovlaštenja za provedbu TREĆOJ STRANI može biti usuglašeno putem razmjene pisama između PRIMATELJA i KOMISIJE.

ČLANAK 7.

PRAVILA DAVANJA OVLAŠTENJA ZA PROVEDBU

Kod davanja ovlaštenja TREĆOJ STRANI za provedbu dijela MJERA ili svih MJERA, Opći uvjeti decentralizirane provedbe (Prilog A ovog Sporazuma o financiranju) zamjenjuju se sljedećim Uvjetima.

7.1 Financiranje projekata

7.1.1. Obveza ZAJEDNICE

Obveza ZAJEDNICE je, u daljnjem tekstu “novčana potpora EZ-a“ iznos koje je naveden u Sporazumu o financiranju, da utvrdi granice unutar kojih se obveza i isplata vrše na temelju valjano odobrenih ugovora i procjena.

7.1.2. Raspolaganje novčanom potporom EZ-a

Kada provođenje MJERE ovisi o financijskim obvezama koje se namiruju iz vlastitih resursa PRIMATELJA ili o nekim drugim izvorima sredstava, novčanom potporom EZ-a može se raspolagati u trenutku kada financijski resursi PRIMATELJA i/ili neki drugi izvori sredstava, navedeni u Sporazumu o financiranju, postanu raspoloživi

7.1.3. Isplata

Ugovori zadovoljavaju uvjete isplate iz ovog Sporazuma o financiranju samo ako su sklopljeni prije isteka roka provedbe Sporazuma o financiranju. Isplate za takve ugovore mogu se izvršavati ne duže od 12 mjeseci nakon isteka roka provedbe Sporazuma o financiranju. Sa svakim izvanrednim produljenjem toga roka, kojeg TREĆA STRANA valjano opravda i zatraži, mora se složiti PRIMATELJ i mora ga odobriti KOMISIJA.

Međutim, određeni ugovori koji se odnose na MJERU mogu predvidjeti izravna plaćanja KOMISIJE izvođačima. U svakom ugovoru mora se navesti iznos i vrijeme takvih isplata kao i pismeni dokazi koje valja predočiti.

7.2 Nabava

7.2.1. Općenito

Postupak što ga treba provesti za sklapanje ugovora o obavljanju radova, nabavi robe i tehničkoj suradnji, propisuje se u Sporazumu o financiranju prema niže navedenim načelima.

7.2.2. Uvjeti sudjelovanja

Osim pod uvjetima iz točke 7.2.3, KOMISIJA i TREĆA STRANA poduzimaju mjere potrebne za osiguranje ravnopravnih uvjeta za sudjelovanje u takvim ugovorima, posebice u svezi pravodobnog objavljivanja poziva za prikupljanje ponuda. To se za ZAJEDNICU treba objaviti barem u Službenom listu Europskih zajednica, a za države korisnice potpore EZ-a u odgovarajućem službenom glasilu.

Opći uvjeti ugovora sastavljaju se u skladu s obrascima koji su u međunarodnoj uporabi, kao što su opća pravila i uvjeti za ugovore o nabavi robe i usluga koji se financiraju iz sredstava programa PHARE, OBNOVA i CARDS.

7.2.3. Odstupanje od standardnih postupaka

Kada to zahtijeva hitnost situacije, ili kada je opravdano zbog vrste, važnosti ili posebnih značajki nekih mjera (npr. financijski poslovi koji se sastoje od dvije faze, složeni poslovi, posebni tehnički opis itd.) i sličnih ugovora PRIMATELJ može, u dogovoru s KOMISIJOM, izuzetno odobriti:

- dodjeljivanje ugovora nakon pozivnog natječaja;
- sklapanje ugovora izravnom pogodbom;
- izvršavanje ugovora putem odjela za javne radove.

Takva odstupanja od postupaka predviđena su Sporazumom o financiranju i prilogima istoga.

7.2.4. Dodjela ugovora o obavljanju radova i nabavi robe

KOMISIJA i TREĆA STRANA obvezni su za svaki posao osigurati izbor ekonomski najpovoljnije ponude, posebice s obzirom na kvalifikacije i jamstva ponuditelja, cijenu i kvalitetu usluga, način i uvjete izvršenja radova ili nabave robe, troškove njihova korištenja i tehničke vrijednosti.

Rezultati poziva za prikupljanje ponuda objavljuju se u Službenom listu Europskih zajednica, a dodatno ih TREĆA STRANA može objaviti u odgovarajućim glasilima PRIMATELJA ako se tako dogovori s PRIMATELJEM.

7.2.5. Ugovori o tehničkoj suradnji

Ugovori o tehničkoj suradnji koji mogu biti u obliku izrade studija, nadzora radova ili ugovora o tehničkoj pomoći sklapaju se nakon izravnih pregovora s konzultantom ili, kada je to opravdano iz tehničkih, ekonomskih ili financijskih razloga, nakon objavljivanja poziva za prikupljanje ponuda.

Ugovore sastavlja, o njima pregovara i sklapa ih bilo TREĆA STRANA ili KOMISIJA kada je to predviđeno Sporazumom o financiranju.

Kada ugovore sastavlja, o njima pregovara i sklapa ih PRIMATELJ, KOMISIJA predlaže uži izbor jednog ili više kandidata na temelju kriterija koji jamče njihove kvalifikacije, iskustvo i neovisnost, vodeći računa o njihovoj kapacitetima za izvršavanje dotičnog projekta.

Kada je riječ o izravnoj pogodbi, a KOMISIJA predlaže nekoliko kandidata, TREĆA STRANA može slobodno između predloženih kandidata odabrati kandidata s kojim namjerava sklopiti ugovor.

Kada je riječ o postupku podnošenja ponuda, ugovor se dodjeljuje kandidatu koji je podnio ponudu koju i TREĆA STRANA i KOMISIJA smatraju ekonomski najpovoljnijom.

7.3. Odobravanje olakšica

7.3.1. Opće povlastice

Osoblju koje sudjeluje u provedbi MJERA koje financira ZAJEDNICA i članovima njihovih užitih obitelji ne mogu se odobriti manje povoljne pogodnosti, povlastice i izuzeća od onih koja se obično daju ostalim strancima zaposlenim u državi PRIMATELJA na temelju bilo kojeg drugog dvostranog ili višestranog sporazuma ili aranžmana za programe ekonomske pomoći i tehničke suradnje.

7.3.2. Olakšice u svezi osnivanja, smještaja, ulaska i boravka

U slučaju sklapanja ugovora o izvođenju radova, nabavi robe ili pružanju usluga, fizičke i pravne osobe kvalificirane za sudjelovanje u postupku nadmetanja imaju pravo na privremeni

smještaj i boravak tamo gdje to značaj ugovora opravdava. To se pravo stječe tek nakon što se objavi poziv za prikupljanje ponuda, a ima ga tehničko osoblje potrebno za provođenje istraživanja koje prethodi izradi ponuda; pravo prestaje mjesec dana nakon odabira izvođača.

PRIMATELJ je obavezan osoblju koje sudjeluje u ugovorima o obavljanju radova, nabavi robe i pružanju usluga koje financira ZAJEDNICA, kao i članovima njihovih užih obitelji, dopustiti ulazak u državu PRIMATELJA, njihovo nastanjivanje u državi, rad i odlazak iz dotične države kako to priroda ugovora opravdava.

7.3.3. Uvoz i ponovni izvoz opreme

PRIMATELJ je obavezan izdati dozvole potrebne za uvoz profesionalne opreme potrebne za provedbu MJERA, ovisno o postojećim zakonima, pravilima i propisima PRIMATELJA.

PRIMATELJ je nadalje obavezan fizičkim i pravnim osobama koje su izvršile ugovore o obavljanju radova, nabavi robe ili uslugama dati dozvole potrebne za ponovni izvoz navedene opreme.

7.3.4. Uvoz i devizna kontrola

Za provođenje MJERA, PRIMATELJ je obavezan osigurati odobrenje za uvoz i odobrenje za stjecanje deviza te primijeniti nacionalne propise o deviznoj kontroli bez diskriminacije između država članica ZAJEDNICE i država primatelja potpora na temelju propisa o programima OBNOVA i CARDS, država kandidata za pristup Europskoj uniji i, u slučaju da KOMISIJA odobri sudjelovanje u davanju ponuda i dobivanju ugovora, država primatelja potpora u sklopu programa TACIS i MEDA, kao i drugih država.

PRIMATELJ je obavezan osigurati dozvole potrebne za iznošenje iz države sredstava primljenih u svezi s MJEROM, u skladu s važećim propisima o deviznoj kontroli u državi PRIMATELJA.

7.3.5. Oporezivanje i carine

Porezi, carinske i uvozne pristojbe ne financiraju se iz potpore EZ-a.

Uvoz u državu PRIMATELJA na temelju ugovora o nabavi robe koje je sklopila TREĆA STRANA, a financiraju se iz potpore EZ-a, dopušta se bez plaćanja carinskih pristojbi, uvoznih pristojbi, poreza ili fiskalnih troškova s jednakim učinkom.

PRIMATELJ je obavezan osigurati da dotični uvoz bude propušten od mjesta ulaska u državu radi isporuke izvođaču, kao što stoji u odredbama ugovora, i za neposredno korištenje potrebno za nesmetanu provedbu ugovora, bez obzira na kašnjenja ili sporove zbog rješavanja spomenutih pristojbi, poreza ili troškova.

Ugovori za nabavu robe ili usluga koje pružaju hrvatske ili strane tvrtke, koji se financiraju iz potpore EZ-a, u državi PRIMATELJA ne podliježu plaćanju poreza na dodanu vrijednost, biljega, pristojbi za registraciju ili fiskalnih troškova s jednakim učinkom, bilo da takve pristojbe već postoje ili ih tek treba uvesti.

Fizičke i pravne osobe iz država članica EZ-a, uključujući osoblje privremeno nastanjeno izvan svoje države, koje sudjeluju u izvršavanju ugovora o tehničkoj suradnji financiranih iz potpore EZ-a, oslobođene su od plaćanja poreza na poslovanje i poreza na dohodak u državi PRIMATELJA.

Osobna imovina i stvari kućanstva uvezeni za osobnu uporabu fizičkih osoba (i članova njihovih užitih obitelji), osim onih angažiranih lokalno, koje su angažirane za obavljanje poslova definiranih ugovorima o tehničkoj suradnji, izuzimaju se od plaćanja carinskih pristojbi, uvoznih pristojbi, poreza i drugih fiskalnih troškova s jednakim učinkom, s tim da navedena osobna imovina i stvari kućanstva budu ili ponovno izvezeni ili otuđeni u državi u skladu s propisima koji su na snazi u državi PRIMATELJA nakon isteka ugovora.

Fizičke i pravne osobe koje uvoze profesionalnu opremu, kao što je predviđeno u točki 7.3.3, ako to zatraže, mogu koristiti pravo na privremeni uvoz, kao što je definirano nacionalnim zakonodavstvom PRIMATELJA s obzirom na navedenu opremu.

7.4. Izvršavanje ugovora

7.4.1. Porijeklo robe

PRIMATELJ je suglasan da, osim kada KOMISIJA odobri drukčije, materijal i roba potrebni za izvršavanje ugovora moraju potjecati iz Zajednice, iz država primatelja potpore na temelju uređaba programa OBNOVA i CARDS, iz država kandidata za pristup Europskoj uniji ili, u slučaju da to KOMISIJA odobri, iz država primatelja potpore na temelju programa TACIS i MEDA ili iz drugih država.

7.4.2. Postupak plaćanja

Za ugovore koji se financiraju iz potpore EZ-a ponude se sastavljaju i plaćanja obavljaju ili u eurima ili, u skladu s deviznim zakonima i propisima PRIMATELJA, u valuti PRIMATELJA, ili u valuti države u kojoj ponuditelj ima registrirano mjesto poslovanja, ili u valuti države u kojoj je roba proizvedena.

Kada se ponude sastavljaju u eurima, plaćanja koja se odnose na tu ponudu bit će, kada je to prikladno, u valuti navedenoj u ugovoru na osnovi ekvivalentne vrijednosti eura na dan koji prethodi isplati.

PRIMATELJ i KOMISIJA obvezni su poduzeti sve potrebne mjere da bi osigurali izvršenje plaćanja u najkraćem mogućem roku.

7.5 Suradnja između KOMISIJE, TREĆE STRANE i PRIMATELJA

7.5.1. Kontrola i revizija

KOMISIJA, uključujući Europski ured za borbu protiv prijevara (*European Anti-Fraud Office; OLAF*), ima pravo poslati svoje zastupnike ili valjano opunomoćene predstavnike za izvršenje bilo koje stručne ili financijske misije ili revizije koju smatra potrebnom radi praćenja provođenja određene MJERE. Međutim, KOMISIJA o takvim misijama unaprijed obavještava nadležna tijela PRIMATELJA i TREĆE STRANE.

PRIMATELJ i TREĆA STRANA obvezni su dostaviti sve informacije i dokumente koji se od njih zatraže i poduzeti sve odgovarajuće mjere kako bi olakšali rad osobama koje obavljaju reviziju ili kontrolu.

PRIMATELJ je obavezan:

- (a) osigurati da spomenuti zastupnici ili predstavnici KOMISIJE imaju pravo pregledati svu relevantnu dokumentaciju i račune koji se odnose na stavke koje se financiraju na temelju Sporazuma o financiranju i pomognu Revizorskom sudu Europskih zajednica u provođenju revizije vezane uz korištenje potpore EZ-a.

TREĆA STRANA je obvezna:

- (c) voditi odgovarajuću evidenciju i račune za utvrđivanje obavljenih radova, nabavljene robe ili pruženih usluga koji se financiraju na temelju Sporazuma o financiranju u skladu s valjano obavljenim računovodstvenim postupcima;
- (d) osigurati da spomenuti zastupnici ili predstavnici KOMISIJE imaju pravo pregledati svu relevantnu dokumentaciju i račune koji se odnose na stavke koje se financiraju na temelju Sporazuma o financiranju i pomognu Revizorskom sudu Europskih zajednica u provođenju revizije vezane uz korištenje potpore EZ-a.

KOMISIJA može također provesti naknadnu procjenu i završnu reviziju programa. Naknadnom procjenom ocjenjuje se postizanje ciljeva programa kao i utjecaj na razvoj i restrukturiranje dotičnog sektora.

Tijekom završne revizije obavlja se pregled lokalnih financijskih podataka vezanih uz program kojim se dobiva nezavisno mišljenje o pouzdanosti i dosljednosti ugovora i isplata kao i njihovoj usklađenosti s odredbama Financijskog sporazuma. Revizijom se utvrđuje saldo neiskorištenih i/ili nepovučenih sredstava, koja se refundiraju KOMISIJI.

7.5.2. Praćenje provođenja MJERA

U praćenju provođenja MJERE, KOMISIJA može zatražiti sva objašnjenja i, ako je potrebno, može s PRIMATELJEM dogovoriti novo usmjerenje za MJERU koju smatra primjerenijom predstojećim ciljevima.

Tijekom čitavog razdoblja provođenja MJERE te nakon njezine provedbe PRIMATELJ je obvezan KOMISIJI podnositi izvješća držeći se rokova navedenih u sporazumu o financiranju.

KOMISIJA treba, s obzirom na izvješća i tamo gdje je to primjereno, nastaviti naknadne procjene do službenog završetka provođenja MJERE te obavijestiti državu PRIMATELJA o datumu službenog završetka provođenja MJERE.

7.6. Opće i završne obredbe

7.6.1. Konzultacije - sporovi

Sva pitanja koja se odnose na provedbu ili tumačenje sporazuma o financiranju ili ovih Općih uvjeta predmet su konzultacija između PRIMATELJA i KOMISIJE i mogu dovesti do izmjena ili dopuna Sporazuma o financiranju ako je to potrebno.

Ako se ne izvrši obveza sadržana u Sporazumu o financiranju i ovim Općim uvjetima te ako mjere, kako bi se to ispravilo nisu pravodobno poduzete, KOMISIJA može obustaviti financiranje nakon konzultiranja s PRIMATELJEM i TREĆOM STRANOM.

PRIMATELJ se može u cjelini ili djelomično odreći provođenja MJERE. Ugovorne stranke utvrđuju pojedinosti navedenog odreknuća razmjenom pisama.

7.6.2. Obavijesti - adrese

Sve obavijesti i svi sporazumi između stranaka, predviđeni ovim Sporazumom, moraju biti u pismenom obliku i obvezno moraju biti navedeni broj i naziv MJERE. Takve obavijesti i sporazumi šalju se pismom upućenim strani ovlaštenoj za njihovo primanje i na adresu koju je dotična stranka navela. U slučaju hitnosti dopuštena je komunikacija faksom, telegrafom ili teleksom i smatra se valjano predanom pod uvjetom da se odmah potvrdi pismom.

Adrese su navedene u Sporazumu o financiranju.

GLAVA III.

ODOBRAVANJE OLAKŠICA

ČLANAK 8.

OPĆE POVLASTICE

Osoblju koje sudjeluje u provedbi MJERA koje financira ZAJEDNICA i članovima njihovih užih obitelji ne mogu se odobriti manje povoljne pogodnosti, povlastice i izuzeća od onih koja se obično daju ostalim strancima zaposlenim u državi PRIMATELJA na temelju bilo kojeg drugog dvostranog ili višestranog sporazuma ili aranžmana za programe ekonomske pomoći i tehničke suradnje.

ČLANAK 9.

OLAKŠICE U SVEZI OSNIVANJA, SMJEŠTAJA, ULASKA I BORAVKA

U slučaju sklapanja ugovora o izvođenju radova, nabavi robe ili pružanju usluga, fizičke i pravne osobe kvalificirane za sudjelovanje u postupku nadmetanja imaju pravo na privremeni smještaj i boravak tamo gdje to značaj ugovora opravdava. To se pravo stječe tek nakon što je izdan poziv za prikupljanje ponuda, a ima ga tehničko osoblje potrebno za provođenje istraživanja koje prethodi izradi ponuda; pravo prestaje mjesec dana nakon odabira izvođača.

PRIMATELJ je obvezan osoblju koje sudjeluje u ugovorima o izvođenju radova, nabavi robe i pružanju usluga koje financira ZAJEDNICA, kao i članovima njihovih užih obitelji, dopustiti ulazak u državu PRIMATELJA, njihovo nastanjivanje u državi, rad i odlazak iz dotične države kako to priroda ugovora opravdava.

ČLANAK 10.

UVOZ I PONOVI IZVOZ OPREME

PRIMATELJ je obvezan izdati dozvole potrebne za uvoz profesionalne opreme potrebne za provedbu MJERA, ovisno o postojećim zakonima, pravilima i propisima PRIMATELJA.

PRIMATELJ je nadalje obvezan fizičkim i pravnim osobama koje su izvršile ugovore o radovima, nabavi robe ili uslugama izdati dozvole potrebne za ponovni izvoz navedene opreme.

ČLANAK 11.

UVOZ I DEVIZNA KONTROLA

Za provođenje MJERA, PRIMATELJ je obvezan osigurati odobrenje za uvoz i odobrenje za stjecanje deviza te primijeniti nacionalne propise o deviznoj kontroli bez diskriminacije između država članica Zajednice i država primatelja potpora na temelju propisa o programu CARDS, država kandidata za pristup Europskoj uniji i, u slučaju da KOMISIJA odobri sudjelovanje u davanju ponuda i dobivanju ugovora, država primatelja potpora u sklopu programa TACIS i MEDA, kao i drugih država.

PRIMATELJ je obvezan osigurati dozvole potrebne za iznošenje iz države sredstava primljenih za provođenje MJERE, u skladu s važećim propisima o deviznoj kontroli u državi PRIMATELJA.

ČLANAK 12.

OPOREZIVANJE I CARINE

Porezi, carinske i uvozne pristojbe ne financiraju se iz potpore EZ-a.

Uvoz u državu PRIMATELJA na temelju ugovora o nabavi robe koje je sklopila KOMISIJA, a financiraju se iz potpore EZ-a, dopušta se bez plaćanja carinskih pristojbi, uvoznih pristojbi, poreza ili fiskalnih troškova s jednakim učinkom.

PRIMATELJ je obvezan osigurati da dotični uvoz bude propušten od mjesta ulaska u državu radi isporuke izvođaču, kao što stoji u odredbama ugovora, i za neposredno korištenje potrebno za normalnu provedbu ugovora, bez obzira na kašnjenja ili sporove zbog rješavanja spomenutih pristojbi, poreza ili troškova.

Ugovori za nabavu robe ili usluga koje pružaju hrvatske ili strane tvrtke, koji se financiraju iz potpore EZ-a, u državi PRIMATELJA ne podliježu plaćanju poreza na dodanu vrijednost, biljega, pristojbi za registraciju ili fiskalnih troškova s jednakim učinkom, bilo da takve pristojbe već postoje ili ih tek treba uvesti.

Fizičke i pravne osobe iz država članica Europske zajednice, uključujući osoblje privremeno nastanjeno izvan svoje države, koje izvršavaju ugovore o tehničkoj suradnji financirane iz potpore EZ-a, oslobađaju se plaćanja poreza na poslovanje i poreza na dohodak u državi PRIMATELJA.

Osobna imovina i stvari kućanstva uvezeni za osobnu uporabu fizičkih osoba (i članova njihovih užih obitelji), osim onih angažiranih lokalno, koje obavljaju poslove definirane ugovorima o tehničkoj suradnji, izuzimaju se od plaćanja carinskih pristojbi, uvoznih pristojbi, poreza i drugih fiskalnih troškova s jednakim učinkom, s tim da navedena osobna

imovina i stvari kućanstva budu ili ponovno izvezeni ili otuđeni u državi u skladu s propisima koji su na snazi u državi PRIMATELJA nakon isteka ugovora.

Fizičke i pravne osobe koje uvoze profesionalnu opremu, kao što je predviđeno u članku 11., ako to zatraže, mogu koristiti pravo na privremeni uvoz, kao što je definirano nacionalnim zakonodavstvom PRIMATELJA s obzirom na navedenu opremu.

GLAVA IV.

IZVRŠAVANJE UGOVORA

ČLANAK 13.

PODRIJETLO NABAVE

PRIMATELJ je suglasan da, osim kada KOMISIJA odobri drukčije, materijal i roba potrebni za izvršavanje ugovora moraju potjecati iz Zajednice, iz država primatelja potpore na temelju uredaba programa CARDS, iz država kandidata za pristup Europskoj uniji i, u slučaju da KOMISIJA odobri sudjelovanje u pozivima za prikupljanje ponuda i ugovorima, iz država primatelja potpore na temelju programa TACIS i MEDA ili iz drugih država.

ČLANAK 14.

POSTUPAK PLAĆANJA

Za ugovore koji se financiraju iz potpore EZ-a ponude se sastavljaju i plaćanja obavljaju ili u eurima ili, u skladu s deviznim zakonima i propisima PRIMATELJA, u valuti PRIMATELJA, ili u valuti države u kojoj ponuditelj ima registrirano mjesto poslovanja, ili u valuti države u kojoj je roba proizvedena.

Kada se ponude sastavljaju u eurima, plaćanja koja se odnose na tu ponudu bit će, kada je to prikladno, u valuti navedenoj u ugovoru na osnovi ekvivalentne vrijednosti eura na dan koji prethodi isplati.

GLAVA V.

SURADNJA IZMEĐU KOMISIJE I PRIMATELJA

ČLANAK 15.

KONTROLA I REVIZIJA

KOMISIJA, uključujući Europski ured za borbu protiv prijevара (*European Anti-Fraud Office; OLAF*), ima pravo poslati svoje zastupnike ili predstavnike valjano opunomoćene za izvršenje bilo koje stručne ili financijske misije ili revizije koju smatra potrebnom radi praćenja provedbe određene MJERE. Međutim, KOMISIJA o takvim misijama unaprijed obavještava nadležna tijela PRIMATELJA.

PRIMATELJ je obvezan dostaviti sve informacije i dokumente koji se od njega zatraže i poduzeti sve odgovarajuće mjere kako bi olakšao rad osobama koje obavljaju reviziju ili kontrolu.

PRIMATELJ je obvezan:

- (a) voditi odgovarajuću evidenciju i račune za utvrđivanje obavljenih radova, nabavljene robe ili pruženih usluga koji se financiraju na temelju Sporazuma o financiranju u skladu s dobrim računovodstvenim postupcima;
- (b) osigurati da spomenuti zastupnici ili predstavnici KOMISIJE imaju pravo pregledati svu relevantnu dokumentaciju i račune koji se odnose na stavke koje se financiraju na temelju Sporazuma o financiranju i pomognu Revizorskom sudu Europskih zajednica da provede reviziju vezanu uz korištenje potpore EZ-a.

KOMISIJA može također provesti naknadnu procjenu i završnu reviziju programa. Naknadnom procjenom ocjenjuje se postizanje ciljeva programa kao i utjecaj na razvoj i restrukturiranje dotičnog sektora.

Tijekom završne revizije obavlja se pregled lokalnih financijskih podataka vezanih uz program, kojim se dobiva nezavisno mišljenje o pouzdanosti i dosljednosti ugovora i isplata kao i njihovoj usklađenosti s odredbama Sporazuma o financiranju.

GLAVA VI.

OPĆE I ZAVRŠNE ODREDBE

ČLANAK 16.

KONZULTACIJE– SPOROVI

Sva pitanja koja se odnose na provedbu ili tumačenje sporazuma o financiranju ili ovih Općih uvjeta predmetom su konzultacija između PRIMATELJA i KOMISIJE i mogu dovesti, ako je potrebno, do izmjena ili dopuna Sporazuma o financiranju.

Ako se ne izvrši obveza sadržana u Sporazumu o financiranju i ovim Uvjetima te ako mjere kako bi se to ispravilo nisu pravodobno poduzete, KOMISIJA može obustaviti financiranje MJERE nakon konzultiranja s PRIMATELJEM.

PRIMATELJ se može u cjelini ili djelomično odreći provođenja MJERE. Ugovorne stranke obvezne su utvrditi pojedinosti navedenog odreknuća razmjenom pisama.

ČLANAK 17.

OBAVIJESTI – ADRESE

Sve obavijesti i svi sporazumi između stranaka, predviđeni ovim Sporazumom, moraju biti u pismenom obliku i obvezno moraju biti navedeni broj i naziv MJERE. Takve obavijesti i sporazumi šalju se pismom upućenim strani ovlaštenoj za njihovo primanje i na adresu koju je dotična stranka navela. U slučaju hitnosti dopuštena je komunikacija faksom, telegrafom ili teleksom i smatra se valjano predanom pod uvjetom da se odmah potvrdi pismom.

Adrese su navedene u glavnom tekstu Sporazuma o financiranju.

DODATAK C

Opis mjera

CILJEVI PROGRAMA

Opći cilj

Opći cilj pomoći EZ-a jest pomoći Hrvatskoj i poduprijeti je u provedbi obveza iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SSP) u okviru Procesu stabilizacije i pridruživanja, kao i u njenom općem gospodarskom i društvenom razvoju.

NEPOSREDNI CILJEVI

Neposredni ciljevi sastoje se u pružanju pomoći Hrvatskoj u jačanju demokracije, učvršćivanju pravne države te u pridonosenju njenom gospodarskom i društvenom razvoju, modernizaciji državne uprave i drugih javnih institucija, kao i modernizaciji upravljanja prirodnim resursima.

PROGRAMSKE SASTAVNICE

Aktivnosti u okviru Akcijskog programa 2002. temelje se na sektorskoj analizi obavljenoj u okviru Višegodišnjeg indikativnog programa za Hrvatsku, što se konkretizira u sljedećim projektima:

1. Demokratska stabilizacija

1.1. Povratak izbjeglica i raseljenih osoba

1.1.1. Održiv razvoj u područjima povratka

Cilj je da se u znatnoj mjeri pridonese održivosti povratka izbjeglica i raseljenih osoba, posebice manjinskih skupina, putem promicanja gospodarske obnove, razvoja poduzetništva, otvaranja radnih mjesta i uključivanja u društvo. To bi trebalo postići:

- Potporom postojećim i potencijalnim poduzetnicima i zadrugama putem odgovarajuće obuke i savjetovanja;
- Poboľšanjem osnovne javne i gospodarske infrastrukture radi pružanja potpore lokalnim poduzetnicima i zadrugama i radi privlačenja vanjskih ulaganja u ekološki zdravom okružju;
- Razminiranjem, gdje je to potrebno, kako bi se omogućila obnova objekata;

- Jačanjem lokalnih tijela državne uprave te njihovim osposobljavanjem za učinkovito upravljanje lokalnim razvojem, poticanje djelatnosti kojima se stvara dohodak te poticanje pravednije raspodjele resursa u suradnji sa skupinama civilnog društva;
- Kvantitativnim i kvalitativnim poboljšanjem programa utemeljenih u lokalnim zajednicama uz promicanje novih oblika i inicijativa u djelatnostima lokalnih zajednica;
- Poticanjem uključivanja u društvo;
- Širenjem i produblivanjem partnerstva za lokalni gospodarski razvoj između javnog, privatnog i nevladinog sektora.

1.2 Civilno društvo

1.2.1 Promicanje demokracije i ljudskih prava

Cilj je unaprijediti i promicati poštivanje ljudskih, manjinskih i građanskih prava te jačati razvoj demokracije i civilnog društva. To bi trebalo postići:

- Pozivom na podnošenje prijedloga na lokalnoj razini od građanskih skupina, medija, nevladinih organizacija i udruga; prijedlozi bi se odnosili na provedbu projekata kojima se poboljšava i promiče poštivanje ljudskih, manjinskih i građanskih prava i jača razvoj demokracije i civilnog društva.

1.2.2 Pružanje socijalnih usluga od strane neprofitnog sektora

Cilj je podići kvalitetu socijalnih službi i unaprijediti borbu protiv siromaštva i društvene diskriminacije i nejednakosti. To bi trebalo postići:

- Pružanjem potpore u **'institucionalnoj izgradnji'** državnim institucijama i organizacijama civilnog društva vezano uz rad decentraliziranih službi na području politike socijalne skrbi, zdravstva i prosvjete;
- Pružanjem podrške putem **'programa bespovratnih sredstava'** radi jačanja rada odabranih organizacija civilnog društva koje sudjeluju u trogodišnjem programu financijske potpore u okviru državnog proračuna.

2. Gospodarski i društveni razvoj

2.1 Trgovina

2.1.1 Izgradnja kapaciteta na području poljoprivrede i prehrambenih proizvoda

Cilj je poticati i olakšati trgovinu poljoprivrednim i prerađenim poljoprivrednim proizvodima, čime bi se povećala prisutnost Hrvatske na europskim i svjetskim tržištima, i to:

- Razvijanjem nacionalne strategije zdravstvene ispravnosti namirnica;
- Daljnjim usklađivanjem i usuglašavanjem ključnih zakona s Pravnom stečevinom Zajednice (*acquis*);
- Uvođenjem sustava HACCP (Hazard Analysis Critical Control Point – analiza rizika kritične kontrolne točke) u kontroli zdravstvene ispravnosti prehrambenih proizvoda biljnog podrijetla u prehrambenom lancu;

- Jačanjem institucionalnih i upravnih sposobnosti, stručnih znanja i vještina (*know-how*) te ljudskih resursa radi usklađivanja/provedbe standarda EU-a, te primjenom usklađenih zakona o prehrambenim proizvodima;
- Informiranjem potrošača o kakvoći i higijenskoj ispravnosti namirnica.

2.1.2 Izgradnja kapaciteta na području zaštite potrošača

Cilj je postići visoku razinu zaštite potrošača u Hrvatskoj uz zaštitu zdravlja, sigurnosti i gospodarskih interesa potrošača. To bi trebalo postići:

- Daljnjim usklađivanjem i usuglašavanjem zakona o zaštiti potrošača s Pravnom stečevinom Zajednice;
- Jačanjem institucionalnih i upravnih struktura za primjenu i provedbu zaštite potrošača;
- Podizanjem razine stručnog znanja i tehničke osposobljenosti djelatnika vladinih i nevladinih organizacija koje se bave zaštitom potrošača;
- Razvijanjem nacionalnog informatičkog sustava komunikacije između Državnog inspektorata, Ministarstva gospodarstva i udruga za zaštitu potrošača;
- Jačanjem svijesti proizvođača i potrošača o njihovim odgovornostima i pravima;
- Jačanjem uloge i javne prisutnosti skupina koje se zalažu za zaštitu potrošača.

2.2 Stvaranje povoljne klime za ulaganja

2.2.1 Potpora reformama katastra i zemljišnih knjiga

Cilj je pridonijeti reformi zemljišnog i imovinsko-pravnog sustava koji je preduvjet za promet zemljištima i zgradama i osnova za nacionalne i lokalne prostorne programe i planove. Projekt CARDS poduprijet će – kao sastavni dio – opći projekt Svjetske banke pod naslovom “Modernizacija katastra i zemljišnih knjiga” počevši s krajem 2002. godine s naglaskom na:

- Razvoju višenamjenskog informacijskog sustava za prostorno planiranje;
- Obuci i tehničkoj pomoći Državnoj geodetskoj upravi;
- Obuci i tehničkoj pomoći Ministarstvu pravosuđa;
- Akcijama na podizanju razine svijesti u javnosti.

2.2.2 Razvijanje klime pogodne za poslovanje i ulaganja u Hrvatskoj

Cilj je razvijati klimu pogodnu za poslovanje i ulaganja u Hrvatskoj putem smanjivanja upravnih i regulatornih prepreka koje stoje na putu poduzetništvu, uključujući povećane kapacitete za pripremu i širenje informacija stranim i domaćim ulagačima. To bi trebalo postići:

- Potporom institucionalnoj izgradnji pod vodstvom Vlade, putem smanjivanja upravnih i regulatornih prepreka i jačanja razvoja ‘jednokratnog postupka’ u cilju promicanja ulaganja;
- Potporom drugoj godini aktivnosti Europskog centra za razmjenu informacija (*Euro Info Correspondence Centre*) u Zagrebu.

2.2.3 Jačanje hrvatskog sustava javne nabave

Cilj je pridonijeti razvoju i jačanju zdravog, transparentnog i konkurentnog sustava javne nabave u Republici Hrvatskoj u skladu sa standardima EU-a, kroz promicanje učinkovitosti i djelotvornosti u korištenju javnih sredstava i putem smanjivanja mogućnosti za prijevare i korupciju. To bi trebalo postići:

- Jačanjem metodološkog i zakonodavnog okvira;
- Jačanjem profesionalnih vještina i sposobnosti raznih zainteresiranih strana, kao što su Ured za javne nabave, nabavljači, potencijalni dobavljači/izvršitelji usluga i izvođači radova;
- Podizanjem razine svijesti u javnosti o novom sustavu javne nabave.

2.2.4 Podrška hrvatskom sustavu državnih potpora

Cilj je promicati učinkovitiju raspodjelu sredstava i tržišno natjecanje putem unapređenja hrvatskog sustava državnih potpora, i to:

- institucionalnom izgradnjom (uključujući zakonodavni okvir, postupke, informatičku mrežu);
- obukom (posebice osoblja zaposlenog u upravi za državne potpore), uključujući podizanje razine svijesti.

2.3 Socijalna kohezija

2.3.1 Strukovno obrazovanje i osposobljavanje: Modernizacija i institucionalna izgradnja

Cilj je ubrzati modernizaciju hrvatskog sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u svrhu pronalaženja boljih odgovora na promijenjene potrebe gospodarstva, društva i pojedinca, rješavanja problema nezaposlenosti, posebice među mladima, te usklađivanja s europskim standardima i odgovarajućim segmentom Pravne stečevine Zajednice na ovom polju. To bi trebalo postići:

- Institucionalnom izgradnjom;
- Nabavom i ugradnjom opreme;
- Stručnim usavršavanjem ravnatelja strukovnih škola;
- Izradom novih nastavnih planova i programa i stručnim usavršavanjem nastavnika

2.3.2 Lokalna partnerstva za zapošljavanje mladih

Cilj je postići bolje uravnoteženje ponude i potražnje radne snage putem jačanja sposobnosti lokalnih čimbenika za osmišljavanje i provedbu strukovnog obrazovanja i osposobljavanja nezaposlenih mladih ljudi kao i putem drugih aktivnih mjera na tržištu radne snage, i to na temelju partnerskog pristupa i pomoću:

- Mehanizama formiranja lokalnih partnerstava u 18 županija Hrvatske, što bi dovelo do službenog osnivanja partnerstva i odabira njihovih koordinatora;
- Radionica za članove radnih skupina i koordinatore partnerstava;
- Obavljanja analize o postojećim potrebama za strukovnim obrazovanjem i osposobljavanjem;

- Radionica za izradu programa strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te zapošljavanja mladih nezaposlenih osoba;
- Strukovno obrazovanje i osposobljavanje radi povećavanja izgleda za zapošljavanje mladih nezaposlenih osoba;
- Ocjene projektnih rezultata i izrade preporuka.

2.3.3 Veća mobilnost u visokom školstvu: politika i zakoni o priznavanju diploma

Promiče se usklađivanje hrvatskog visokoškolskog obrazovnog sustava sa standardima i praksom država članica EU-a, čime se otvara put priznavanju diploma i olakšava proces hrvatskog približavanja europskim integracijama. To bi trebalo postići:

- Pripremom izmjena i dopuna postojećeg zakonodavstva;
- Osnivanjem nacionalne uprave za priznavanje akademskih postignuća i kvalifikacija koja bi bila povezana s Hrvatskim uredom europske mreže informativnih centara (uključujući strukovno obrazovanje i osposobljavanje osoblja);
- Podizanjem razine svijesti u javnosti;
- Uvođenjem sustava ECTS (European Credit Transfer System – Europski sustav priznavanja studija u inozemstvu);
- Seminarima o studentskoj mobilnosti za različite ciljne skupine pri visokoškolskim institucijama.

2.3.4 Program TEMPUS

Cilj je pridonijeti reformi visokog školstva financiranjem zajedničkih europskih projekata i pojedinačnih bespovratnih sredstava za mobilnost. Zajednički europski projekti mogu se usmjeriti na jedno od sljedećih područja:

- Upravljanje sveučilištima;
- Izrada nastavnih planova i programa;
- Institucionalna izgradnja;
- Multiplikativni projekti.

3. Pravosuđe i unutarnji poslovi

Opaska: Tijekom provedbe ovih projekata pozornost će se posvetiti preporukama misije stručnjaka za pravosuđe i unutarnje poslove koja je posjetila Hrvatsku u lipnju 2002. godine.

3.1 Modernizacija pravosuđa

Cilj je učinkovito poboljšati rad i funkcioniranje hrvatskog sudstva putem poticanja rada i funkcioniranja sedam prethodno odabranih (oglednih) sudova obzirom da potonji predstavljaju glavne uzroke problema u hrvatskom sudstvu. Taj se sustav, kad je to moguće, može proširiti i na druge sudove. To bi trebalo postići poduzimanjem sljedećih aktivnosti kako bi se:

- poboljšala organizacija i ustrojstvo hrvatskog sudstva;
- povećala učinkovitost sudskih postupaka;
- poboljšalo upravljanje sudovima i vođenje sudskih predmeta.

3.2 Održavanje javnog reda i organizirani kriminal

3.2.1 Kriminalistički obavještajni sustav – Faza I.

Cilj je ojačati sposobnosti MUP-a i glavne policijske uprave za učinkovito i djelotvorno rješavanje pitanja održavanja javnog reda i borbe protiv organiziranog kriminala i terorizma, i to razvijanjem proaktivnog središnjeg obavještajnog sustava sa zadaćom suzbijanja transnacionalnog organiziranog kriminala, ilegalnih migracija, pranja novca, trgovine ljudima, oružjem i drogama. Hrvatskoj će se pružiti potpora u nastojanjima da usvoji standarde i najbolju praksu država članica EU-a na području policijske suradnje i obuke. To bi trebalo postići:

- Poboľjšanjem upravnih postupaka;
- Upravljanjem kriminalističkim obavještajnim sustavom;
- Razvijanjem ljudskih resursa;
- Tehničkim resursima (hardver, softver).

3.3 Integrirano upravljanje granicama

3.3.1 Razvijanje nacionalnog informacijskog sustava za upravljanje državnim granicama

Cilj je postići veću sigurnost na međunarodnim granicama, što će smanjiti prekogranični kriminal i ilegalnu migraciju uspostavom nacionalnog informacijskog sustava kako bi se unaprijedili hrvatski sustavi sigurnosne kontrole državne granice. To bi trebalo postići:

- Pružanjem potpore MUP-u u institucionalnoj izgradnji u svezi s ustrojem i ispitivanjem informacijskih sustava za upravljanje granicama i odgovarajućih institucionalnih i upravnih struktura;
- Pružanjem investicijske potpore vezane uz razvoj i ogledno ispitivanje informacijskog sustava te jačanjem kontrolnih i nadzornih kapaciteta.

3.3.2 Jačanje pogranične sanitarne inspekcije i kontrole kvalitete namirnica

Cilj je olakšati kretanje ljudi i robe i omogućiti bolje osiguravanje zdravstvene zaštite stanovništva putem obavljanja kontrole ispravnosti namirnica jačanjem i razvijanjem kapaciteta Uprave za pograničnu sanitarnu inspekciju i pratećih institucija putem uvođenja i provedbe Pravne stečevine Zajednice na području kontrole kvalitete uvoznih prehrambenih proizvoda. Projekt će se usmjeriti na:

- Analizu postojećeg sustava kontrole kvalitete prehrambenih proizvoda;
- Razvoj ljudskih resursa;
- Razvijanje tehničkih (računalnih) resursa.

3.3.3 Jačanje sustava fitosanitarne inspekcije

Cilj je podići razinu upravljanja državnim granicama putem jačanja fitosanitarne inspeksijske službe na granicama olakšavajući na taj način kretanje ljudi i robe. To će se postići:

- Razvojem sektorske fitosanitarne strategije, akcijskog plana i ocjene učinka;
- Izradom plana razvoja ljudskih resursa s jasno zacrtanim etapama i uz vođenje računa o raspoloživim resursima;
- Razvojem i ispitivanjem oglednog informacijskog sustava.

4. Izgradnja upravnih sposobnosti

4.1 Reforma javne uprave

4.1.1 Pomoć u izgradnji sposobnosti za hrvatske državne institucije

Cilj je doprinijeti učinkovitoj provedbi Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju putem sposobne, djelotvorne i transparentne hrvatske javne uprave, i to pružanjem pomoći hrvatskim državnim institucijama u stvaranju, provedbi i jačanju pravnog i političkog okvira u određenim područjima politike koja su usmjerena na potporu SSP-u; podizanjem razine upravne sposobnosti hrvatskih državnih službenika; jačanjem mehanizama međuinstitucionalnu i sektorsku suradnju unutar hrvatskih državnih institucija i suradnje s odgovarajućim institucijama u državama članicama EU-a i zemljama kandidatima. To bi trebalo postići:

- Pravnim i političkim savjetovanjem;
- Studijama izvodljivosti i studijama ocjene učinka koje se odnose na ispunjavanje obveza iz SSP-a;
- Strukovnim obrazovanjem i osposobljavanjem;
- Razmjenom informacija/iskustava;
- Podizanjem razine svijesti među tijelima državne uprave i zainteresiranim stranama o učinku zakonodavnih promjena na dotične sektore.

4.1.1 Izgradnja kapaciteta za Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminala (USKOK)

Cilj je pridonijeti učinkovitijem suzbijanju i sprečavanju korupcije i organiziranog kriminala u Hrvatskoj osposobljavanjem USKOK-a za učinkovitije ispunjavanje svojih zadaća i djelotvornije obnašanje svojih ovlasti. To će se postići s naglaskom na:

- Razvoju ljudskih resursa;
- Upravnim i organizacijskim strukturama;
- Informacijskim sustavima i resursima.

4.1.3 Fiskalna decentralizacija, izravnavanje i procjena kapaciteta

Cilj je osnažiti tekući proces decentralizacije koji je usmjeren na stvaranje neovisne i odgovorne javne uprave u Hrvatskoj u skladu sa standardima EU-a i praksom u državama članicama EU-a. To bi trebalo postići:

- Pregledom zakonodavnog, institucionalnog i metodološkog okvira i preporukama za njegovo poboljšanje;
- Razvojem metodologije za potrebe baze podataka o pokazateljima fiskalnih kapaciteta i izradom potrebne baze podataka;

- Osiguravanjem strukovnog obrazovanja i osposobljavanja uglavnom na području ocjene fiskalnih kapaciteta, njihovog korištenja u upravljanju proračunom i u pružanju usluga, kako na razini središnje uprave, tako i na razini lokalne državne uprave;
- Izgradnjom kapaciteta za fiskalno izvješćivanje.

4.2 Razvoj na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini

4.2.1 Strategija i izgradnja kapaciteta za regionalni razvoj

Cilj je doprinijeti izradi i provedbi hrvatske regionalne politike sukladno načelima i praksi EU-a, putem razvoja nacionalne strategije i jačanja institucija i odgovarajućih čimbenika u osmišljavanju i provedbi regionalne politike. To bi trebalo postići pružanjem pomoći u:

- Izradi nacionalne strategije regionalnog razvoja i odgovarajućeg akcijskog plana;
- Jačanju institucionalne sposobnosti središnjih državnih institucija i institucija nižih razina koje su aktivne na području regionalnog razvoja;
- Uspostavi sustava za izradu regionalnog knjigovodstva uz odgovarajuće strukovno osposobljavanje zaposlenika.

4.3 Javne financije

4.3.1 Razvijanje javne interne financijske kontrole i interne revizije

Cilj je razviti i ojačati sustav javne interne financijske kontrole (JIFK) u hrvatskoj državnoj upravi, uključujući internu reviziju, u skladu sa zahtjevima EU-a i najbolje prakse u državama članicama EU-a, i to:

- Pregledom pravnog okvira JIFK-a; pravnim savjetima o uvođenju novog zakonodavstva;
- Savjetovanjem glede institucionalnog preustroja; izradom nacrtu pismenih postupaka za sve vidove JIFK-a, uključujući *ex ante* (preliminarne) kontrolne sustave, odvajanje funkcija, zaštitu financijskih interesa, itd.;
- Stručnim pregledom računalnih potreba za internu reviziju i druge ključne financijsko-kontrolne funkcije; specifikacijom, nabavom i postavljanjem potrebnog računalnog sustava;
- Izradom nacrtu zajedničkog revizorskog priručnika i metodoloških smjernica za interne revizorske odjele;
- Osmišljavanjem i pružanjem strukovnog obrazovanja i osposobljavanja za interne revizore, uključujući mogućnost službenog ovjeravanja;
- Osmišljavanjem i izradom sveobuhvatnog programa strukovnog obrazovanja i osposobljavanja iz područja JIFK-a za voditelje i administratore u državnoj upravi;
- Obavljanjem oglednih revizija na razini središnjih i lokalnih vlasti.

4.3.2 Razvijanje kapaciteta za upravljanje javnim dugom

Cilj je razviti učinkovit sustav i politiku upravljanja javnim dugom (SUJD) u Hrvatskoj u skladu s najboljom praksom u državama članicama EU-a putem:

- Pregleda pravnog i institucionalnog okvira za upravljanje javnim dugom i daljnjeg pravnog savjetovanja;

- Procjene postojeće organizacijske strukture SUJD-a uz preporuke za njegovo poboljšanje (na višim i srednjim razinama te na razini *back officea*) i pomoć u provedbi;
- Pomaganja u razvijanju nacionalnog informacijskog sustava za financijsko upravljanje, primjerice razradom općih i funkcionalnih zahtjeva za razvoj informatičkog sustava i nabavom potrebnog hardvera i softvera, pružanjem strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i osiguravanjem softvera za upravljanje rizicima;
- Analize potreba za strukovnim obrazovanjem i osposobljavanjem djelatnika na području SUJD-a i drugih potencijalno zainteresiranih strana te putem provedbe programa strukovnog obrazovanja i osposobljavanja;
- Konceptijske, metodološke i provedbene pomoći, sukladno najboljoj praksi te stručnim znanjima i vještinama (*know-how*) u državama članicama EU-a, za djelatnike na području SUJD-a i druge zainteresirane strane (vezano uz specifične statističke podatke o javnom dugu, portfelju dugova, portfelju jamstava, domaće tržište obveznica, emisiju i upravljanje javnim dugom, sposobnost predviđanja novčanih tokova, itd.).

4.3.3 Jačanje carinskog sustava i postupaka

Cilj je ojačati i modernizirati Carinsku upravu Ministarstva financija kao glavnu javnu financijsku instituciju u cilju provedbe novog carinskog zakonodavstva i postupaka. To bi trebalo postići:

- SWOT analizom glede resursnih ograničenja koja stoje na putu izvršenja zadaća Carinske uprave;
- Prilagodbom analize potreba za strukovnim obrazovanjem i osposobljavanjem i programa strukovnog obrazovanja i osposobljavanja provedbenim fazama uvođenja novih postupaka;
- Pripremom i realizacijom studijskih misija;
- Pripremom i realizacijom tehničke pomoći i mjera strukovnog obrazovanja i osposobljavanja;
- Pripremom i realizacijom tehničke pomoći (i mjera strukovnog obrazovanja i osposobljavanja) u cilju izrade nacrtu i provedbe odgovarajućih postupaka za potrebe posebnog carinskog sustava/zakonodavstva;
- Pripremom i realizacijom tehničke pomoći i mjera strukovnog obrazovanja i osposobljavanja radi jačanja kapaciteta za revizorske i provedbene funkcije;
- Putem pomoći ad hoc razvijanju informatičkog sustava i putem drugim posebnih oblika pomoći.

5. Zaštita okoliša i prirodnih resursa

5.1 Strategija usklađivanja zakonodavstva sa zakonodavstvom EU-a na području zaštite okoliša

Cilj je osigurati visoke razine zaštite okoliša u Hrvatskoj pružanjem osnove za usklađivanje hrvatskog zakonodavstva na području zaštite okoliša s Pravnom stečevinom Zajednice i osnove za provedbu tog zakonodavstva. To bi trebalo postići:

- Pružanjem pomoći u procesu usklađivanja zakonodavstva (analiza raskoraka u zakonodavstvu, horizontalna ocjena učinka i izrada nacrtu hrvatske strategije približavanja

zakonodavstvu EU-a na području zaštite okoliša i izrada plana provedbe tog zakonodavstva);

- Izgradnjom kapaciteta državne uprave (pregled uprave, analiza zainteresiranih strana, strukovno obrazovanje i osposobljavanje, izrada priručnika i smjernica).

5.2 Ogledna strategija gospodarenja otpadom u Dalmaciji

Cilj predstavlja približavanje standardima EU-a putem gospodarski i ekološki učinkovitog sustava gospodarenja otpadom, razvijanja ogledne strategije gospodarenja otpadom za četiri dalmatinske županije, uz procjenu troškova i niz upravnih i stručnih smjernica demonstracijske vrijednosti za cijelu Hrvatsku. To bi trebalo postići stavljanjem naglaska na:

- Upravne sposobnosti (strukturni pregled, priručnici, strukovno obrazovanje i osposobljavanje);
- Upravljanje podacima (izrada informacijskog sustava za otpad);
- Tehničke resurse (procjena infrastrukturnih potreba, izrada smjernica za gospodarenje otpadom, potpora za praćenje provedbe zakona, promicanje prevencije opasnog otpada).

5.3 Informacijski sustav za vode – standardizacija i praćenje

Cilj je poboljšati sustav gospodarenja vodama koji bi osigurao zaštitu i racionalnu eksploataciju vodenih resursa, kao i zaštitu od neželjenih učinaka vode, putem modernizacije, standardizacije i poboljšanja informacijskog sustava za vode kroz usklađena i primijenjena pravila i postupke te izradu i nabavu specijaliziranih sustava mjerenja i analize. To bi trebalo postići naglaskom na:

- Standardizaciji (izrada projektnih specifikacija sustava i programa, uključujući informatičku tehnologiju, analitički profil, radionice za tok sistemskih podataka i systemske postupke, organizacijski pregled);
- Podsustav za prikupljanje i obradu podataka u stvarnom vremenu (izrada podsustava za prikupljanje i obradu podataka u stvarnom vremenu, nabava opreme, pokretanje radionica za sustav praćenja u stvarnom vremenu).

5.4 Potpora mreži nevladinih udruga za zaštitu okoliša

Cilj je podići razinu svijesti u javnosti i povećati uključivanje građana u pitanja zaštite okoliša putem jačanja institucionalnih sposobnosti i zalaganja mreža nevladinih udruga za zaštitu okoliša, putem poboljšanja njihove koordinacije i javne prisutnosti te putem jačanja svijesti u javnosti i poticanja javnosti na sudjelovanje u pitanjima vezanima za zaštitu okoliša. To bi trebalo postići:

- Jačanjem institucionalne sposobnosti Zelenog foruma, nacionalne mreže nevladinih udruga;
- Jačanjem i proširenjem projekta mreže Zelenog telefona;
- Osnivanjem centra za zaštitu okoliša u Hrvatskoj.

Rok u kojem sve ugovorne aktivnosti iz ovog programa moraju prestati jest najkasnije jedna kalendarska godina od datuma isteka odgovarajućeg sporazuma o financiranju. Dakle, nakon

tog roka za provedbu¹ ne smije se zaključiti nikakav dodatak bilo kojem ugovoru ili bespovratnim sredstvima financiranim temeljem ovog programa.

Program će provoditi Službe Komisije u ime nadležnih državnih i/ili lokalnih tijela vlasti i u bliskoj suradnji s njima. Provedbu projekta preuzimaju nadležne Službe Komisije. O korištenju decentraliziranog sustava provedbe odlučivat će se od slučaja do slučaja. Sporazum o financiranju koji odgovara ovom financijskom prijedlogu zaključit će se s odgovarajućim tijelima vlasti.

---

¹ Valja istaći da se krajni rok za ugovorne aktivnosti odnosi na aktivnosti provedbe projekta, a ne na rok za podnošenje konačnog izvješća ili konačnog obračuna.

PRORAČUN

Program će se financirati putem bespovratnih sredstava Zajednice u iznosu od **59 milijuna eura** koji će se različitim sektorima raspodijeliti kako slijedi:

SEKTOR	Iznos u mil. eura
DEMOKRATSKA STABILIZACIJA	16,0
1.1 Povratak izbjeglica i raseljenih osoba	14,0
1.2 Civilno društvo	2,0
2. GOSPODARSKI I SOCIJALNI RAZVOJ	18,0
2.1 Trgovina	3,0
2.2 Stvaranje pogodne klime za ulaganja	9,0
2.3 Socijalna kohezija	6,0
3. PRAVOSUĐE I UNUTARNJI POSLOVI	10,0
3.1 Modernizacija pravosuđa	4,0
3.2 Održavanje javnog reda i organizirani kriminal	2,0
3.3 Integrirano upravljanje granicama	4,0
4. IZGRADNJA UPRAVNIH SPOSOBNOSTI	12,0
4.1 Reforma javne uprave	6,0
4.2 Nacionalni, regionalni i lokalni razvoj	2,0
4.3 Javne financije	4,0
5. ZAŠTITA OKOLIŠA I PRIRODNIH RESURSA	3,0
5.1 Strategija usklađivanja zakonodavstva o zaštiti okoliša	1,2
5.2 Oglodna strategija gospodarenja otpadom za četiri dalmatinske županije	0,8
5.3 Informacijski sustav za vode – standardizacija i praćenje	0,8
5.4 Potpora nevladinim udrugama za zaštitu okoliša	0,2
UKUPNO	59,0

PROVEDBA

Ugovori koji se financiraju temeljem ovog programa stupaju na snagu tek kada Sporazum o financiranju propisno potpišu nadležni potpisnici, i to najkasnije do 31. 12. 2005. godine. Taj se datum smatra datumom isteka pridruženog Sporazuma o financiranju. Dakle:

- Do tog datuma isteka roka svi ugovori ili bespovratna sredstva moraju stupiti na snagu nakon što ih potpisom potvrde sve uključene strane;
- Svi ugovori ili bespovratna sredstva koji nisu stupili na snagu nakon što su ih do tog datuma isteka roka potpisom potvrdile sve uključene strane neće se realizirati već će se poništiti i smatrati ništavnima;

- Svaki novčani iznos u okviru ovog programa koji nije iskorišten za financiranje ugovora ili bespovratnih sredstava koji su na snazi do tog datuma isteka roka povlači se nakon tog datuma, i to što je prije moguće;
- Nikakvi dodaci putem kojih se bilo kojem ugovoru ili bespovratnim sredstvima dodaju sredstva iz ovog programa ne smiju se zaključiti nakon tog datuma isteka roka.

Rok u kojem sve ugovorne aktivnosti iz ovog programa moraju prestati jest najkasnije jedna kalendarska godina od datuma isteka odgovarajućeg sporazuma o financiranju. Dakle, nakon tog roka za provedbu² ne smije se zaključiti nikakav dodatak bilo kojem ugovoru ili bespovratnim sredstvima financiranim temeljem ovog programa.

Program će provoditi Službe Komisije u ime nadležnih državnih i/ili lokalnih tijela vlasti i u bliskoj suradnji s njima. Provedbu projekta preuzimaju nadležne Službe Komisije. O korištenju decentraliziranog sustava provedbe odlučivat će se od slučaja do slučaja. Sporazum o financiranju koji odgovara ovom financijskom prijedlogu zaključit će se s odgovarajućim tijelima vlasti.

Javni natječaji

Ugovori za usluge, radove i isporuke zaključuju se u skladu s postupcima javnog natječaja i dodjele ugovora koji su utvrđeni u Financijskoj uredbi, Uredbi Vijeća br. 2666/2000³ i "Priručniku uputa za ugovore zaključene u svrhe suradnje Zajednice s trećim zemljama" (usvojeno od strane Komisije 10. studenoga 1999.).

PRAĆENJE, OCJENJIVANJE I REVIZIJA

Ovaj će program pratiti i nadzirati službe Europske komisije koje će:

- a) pratiti provedbu programa putem redovnih izvješća, kontakata sa zainteresiranim stranama i posjetima na licu mjesta;
- b) provoditi redovan nadzor i ocjenjivanje radi praćenja napretka programa i njegovih sastavnica, kao i radi ocjenjivanja u razdoblju nakon završetka programa.

Računovodstvo i djelatnosti po pojedinim programskim sastavnicama provjeravat će u određenim vremenskim razmacima vanjski revizor ugovorno angažiran od strane Europske komisije, ne dovodeći u pitanje odgovornosti Europske komisije, uključujući Europski ured za borbu protiv gospodarskog kriminala (OLAF) i Sud revizora Europske unije.

VLADINE OBVEZE I POSEBNI UVJETI

Pomoć se pruža na temelju postojanja elemenata potrebnih za nastavak suradnje putem pomoći, posebice u svjetlu demokratskih načela i ljudskih prava, kao i obveza Hrvatske koje su utvrđene u Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju. Za realizaciju nekih projekata mogu se utvrditi posebni uvjeti.

² Valja istaći da se krajni rok za ugovorne aktivnosti odnosi na aktivnosti provedbe projekta, a ne na rok za podnošenje konačnog izvješća ili konačnog obračuna.

³ Izmijenjenoj i dopunjenoj Uredbom Vijeća (EZ) br. 2415/2001.